

A. Ο συγγραφέας τοποθετείται κριτικά στις ανακαλύψεις της ιατρικής εδώ και 45 χρόνια και με τα ηθικοφιλοσοφικά προβλήματα που τίθενται για το ανθρώπινο είδος. Η βιοϊατρική είναι σε θέση πλέον να καταπολεμήσει πολλές ασθένειες ή να διευκολύνει τον άνθρωπο σε θέματα υγείας. Είναι σε θέση, όμως, να ανακαλύψει το γονίδιο για την αθανασία του ανθρώπου και αν επιτευχθεί αυτό τι θα προκύψει; Ισχυρίζεται πως σε μια τέτοια περίπτωση πρέπει να τεθούν φραγμοί είτε από τους ίδιους τους επιστήμονες είτε από την πολιτεία, γιατί τα πάντα θα αλλάξουν στην ύπαρξη του ανθρώπινου είδους επί της γης. Κατά τη γνώμη του, καλύτερα οι επιστήμονες να προσπαθήσουν να ανακαλύψουν τρόπους, ώστε να κάνουν τους ανθρώπους να έχουν το «ευ ζην», δηλαδή μια ζωή με υγεία και όχι να προσπαθούν να πετύχουν το «αεί ζην».

B1. Είναι γνωστή η πλεονεξία του ανθρώπου και η τάση του να εκμεταλλεύεται άλλους ανθρώπους για να πετύχει ο ίδιος καλύτερους όρους ζωής σε σχέση με τους υπόλοιπους. Η μεγαλομανία του μάλιστα τον φέρνει στο σημείο να συσσωρεύει πλούτη, που δεν τα χρειάζεται. Αν, λοιπόν, καταφέρει να δημιουργήσει μέσω της βιοϊατρικής ένα είδος ανθρώπου είλωτα ή σκλάβου, που αδιαμαρτύρητα θα δουλεύει για να συσσωρεύει πλούτη για αυτόν, τότε ο κόσμος θα γίνει εφιαλτικός. Αυτός ο ορατός κίνδυνος πρέπει να αντιμετωπιστεί έγκαιρα με παρεμβάσεις κυρίως των υγιών πολιτικών ηγεσιών ανά την υφήλιο.

B2. Η συλλογιστική πορεία είναι παραγωγική. Αναφέρει τη γενική θέση των μεγάλων αλλαγών του 21^{ου} αιώνα. Στη συνέχεια αναφέρει τις επιμέρους εξηγήσεις για αυτή τη γενική του θέση (ανάπτυξη βιοϊατρικής και ιδιαίτερα της μοριακής βιολογίας και της γενετικής).

B3. «βιοϊατρικές επιστήμες»

«χαρτογράφηση του ανθρώπινου γονιδιώματος»

«βιολογικών νόμων της φύσης»

«Μοριακή Βιολογία και η Γενετική»

«μοριακοί μηχανισμοί που διέπουν τη ζωή»

B4. Μεταφορικές εκφράσεις:

«έχουν ανοίξει νέους ορίζοντες»

«Οι ταξιδιώτες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με υπομονή ...»

«η Πολιτεία πρέπει να κρίνει και να αξιολογεί τους καρπούς ...».

Εικονοπλαστικές εκφράσεις:

«έχουν ανοίξει νέους ορίζοντες»

«Οι ταξιδιώτες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με υπομονή»

«παρά τα επικίνδυνα ταξίδια με γνώμονα την ανθρώπινη ματαιοδοξία».

Στόχος του συγγραφέα είναι να προκαλέσει μεν τον θαυμασμό για τις εξαιρετικές ανακαλύψεις της επιστήμης, αλλά και να του διεγείρουν την ανησυχία για τους κινδύνους που εγκυμονούν αυτές οι ανακαλύψεις.

Γ. Πληροφορηθήκατε από τον ημερήσιο τύπο ότι σε ερευνητικό κέντρο πρόκειται να γίνουν πρωτοποριακά πειράματα Γενετικής και προβληματιστήκατε για τη χρήση των αποτελεσμάτων τους. Να γράψετε ένα άρθρο για το περιοδικό του σχολείου σας, στο οποίο να εκφράσετε τις ανησυχίες σας για ενδεχόμενη κακή εφαρμογή της γνώσης και να τονίσετε με επιχειρήματα ότι είναι αναγκαίο η επιστήμη να βρίσκεται διαρκώς στην υπηρεσία του ανθρώπου. (500-600 λέξεις)

Πρόλογος

Ιστορική αναδρομή για την ανάπτυξη των επιστημών, κυρίως μετά τη βιομηχανική επανάσταση.

Γενική διαπίστωση για το πού έχει φτάσει η επιστήμη και ιδιαίτερα η βιοϊατρική.

Σύντομη αναφορά στις ανησυχίες που εκφράζονται σήμερα για την ανάπτυξη της γενετικής και της μοριακής βιολογίας.

Κύριο Θέμα

[1] Κίνδυνοι από τις επιστημονικές ανακαλύψεις

- Τερατογεννήσεις
- Η κλωνοποίηση αλλάζει παντελώς τον ανθρώπινο οργανισμό
- Δημιουργία κλωνοποιημένων ανθρώπων για εμπορία οργάνων
- Ό, τι είναι γενετικά τροποποιημένο εγκυμονεί ακαθόριστους κινδύνους
- Αυτοί που θα ελέγχουν (οι πλούσιοι δηλαδή) την επιστήμη θα αποθρασυνθούν και θα υποδουλώσουν όλη την ανθρωπότητα
- Η ζωή του ανθρώπου δεν θα έχει κανένα νόημα
- Η δημιουργία ανασφάλειας και φόβου σε όλη την ανθρωπότητα κ.λπ.

[2] Προτάσεις για το πώς πρέπει να λειτουργεί ο επιστήμονας

- Ο επιστήμονας να έχει ηθικές αντιστάσεις και να γίνει ένα άτομο με φιλοσοφία ζωής
- Εγκατάλειψη του δόγματος «η επιστήμη για την επιστήμη»
- Παιδεία υψηλού επιπέδου και ευρύτητα γνώσεων
- Να μην εντάσσει το έργο του σε σκοπιμότητες και εξυπηρέτηση κρατικών ή άλλων φορέων χωρίς να ξέρει για τι θα χρησιμοποιηθούν οι έρευνές του
- Να διακατέχεται από ανθρωπισμό και από αγάπη για τον άνθρωπο κ.λπ.

Επίλογος

Έκκληση οι επιστήμονες να γίνουν καχύποπτοι για το έργο τους και να λειτουργήσουν με υπευθυνότητα και ανθρωπιστικά κριτήρια.

Σημείωση: Το επικοινωνιακό πλαίσιο, αφού είναι άρθρο, απαιτεί να δοθεί ένας τίτλος.

Οπότε μπορεί το γραπτό να τιτλοφορείται:

«Οι κίνδυνοι της επιστημονικής γνώσης»

«Ποια είναι τα ηθικά διλήμματα από την ανάπτυξη της επιστήμης;» κ.λπ.

Πανελλαδικές εξετάσεις Γ΄ Λυκείου 2002